

فرآیند و دستورالعمل برگزاری آزمون جامع سطح ۴

اسفندماه ۱۴۰۳

اداره برنامه ریزی و ارزیابی آموزشی

باسمه تعالی

به استناد آیین نامه آموزشی سطح چهار، آزمون جامع به منظور ارزیابی برآیند توانمندی‌های علمی و مهارتی طلاب، ناظر به اهداف دوره تحصیلی، در دروس تخصصی رشته یا گرایش برگزار می‌شود. در این راستا، دستور العمل، منابع آزمون و شرح وظایف ستاد، مدیریت‌های استانی و مدارس، به شرح ذیل، ابلاغ می‌گردد:

۱. مخاطبین آزمون جامع

- طلابی که مجاز به شرکت در آزمون جامع هستند:

- تمامی واحدهای درسی (اعم از دروس اصلی، جبرانی و پیش‌نیاز دوره)، غیر از رساله علمی را با موفقیت به پایان رسانده باشند؛
- میانگین نمرات آن‌ها حداقل ۱۶ باشد؛
- دارای نمره قبولی در آزمون زبان (اشتمال) باشند.

۲. مکان برگزاری آزمون جامع

آزمون در محل مدیریت‌های استانی و یا با مسئولیت و نظارت میدانی مدیریت استان، در یکی از مدارس علمیه تخصصی سطح ۴، برگزار می‌گردد؛ در استان‌های فاقد سطح چهار، در صورت تقاضای مهمانی طلاب و موجه بودن علت عدم حضور در استان مبدأ، این آزمون صرفاً در مدیریت استان میزبان و با نظارت همکاران استانی برگزار می‌شود. بر این اساس لازم است پیش از آزمون، استان مبدأ با استان مقصد، هماهنگ شده و مراتب حداقل یک هفته پیش از برگزاری آزمون، به اطلاع مسئولین اداره کل سنجش و پذیرش برسد.

۳. کیفیت ارسال سؤالات

- ۳/۱. سؤالات یک ساعت قبل از برگزاری آزمون از طریق پیام اتوماسیونی به افراد معرفی شده ارسال خواهد شد.
- ۳/۲. در صورتی که معاون محترم آموزش مرکز مجری، مشمول آزمون جامع بوده یا به هر دلیلی امکان دریافت سؤالات را ندارد، ضروری است نام فرد جایگزین، طی نامه رسمی از طرف مدیریت استان، حداکثر یک هفته پیش از برگزاری به اداره کل سنجش و پذیرش ارسال شود.

۴. شیوه برگزاری آزمون

۴/۱ طبق اسناد بالادستی و مصوبات شورای علمی تربیتی مرکز، آزمون جامع سطح چهار حوزه‌های علمیه خواهران، به صورت متمرکز و حضوری، برگزار و سؤالات از طرف اداره سنجش و پذیرش مرکز ارسال می‌شود.

۴/۲. مسئول برگزاری، با در نظر گرفتن امنیت آزمون، می تواند حداکثر نسبت به تأخیر ۲۰ دقیقه ای طلاب برای ورود به جلسه اغماض نماید؛ در ۶۰ دقیقه ابتدایی آزمون، به هیچ وجه طلاب حق خروج از جلسه را ندارند.

۴/۳. نظر به شیوه برگزاری متفاوت آزمون جامع در این نوبت، توجه به نکات ذیل ضروری است:

الف) متقاضیانی که در نوبت های پیشین موفق به کسب نمره قبولی در حداقل یکی از موضوعات شده باشند:

- پیرو درخواست مدیریت های محترم استانی، این دسته از طلاب می توانند برای آخرین مرتبه در این نوبت، جهت کسب نصاب نمره و یا ارتقاء معدل، در موضوعاتی که نمره ۱۴ را کسب نکرده اند شرکت کنند.
- در صورتی که طلاب در این نوبت، موفق به کسب نمره قبولی و حد نصاب معدل کل نگردند، در نوبت آتی ملزم به شرکت با شرایط طلابی هستند که برای اولین بار شرکت می کنند.
- ساعت آزمون این دسته از طلاب، منحصر در نوبت صبح (ساعت ۱۳-۹) می باشد و دیگر امور چون منابع، کیفیت پاسخ دهی به موضوعات و ....، منطبق بر بخشنامه ۱۰۳۲/الف ۱۴۰۳ است.

ب) طلابی که موفق به کسب نمره قبولی در هیچ یک از موضوعات نشده و یا برای بار اول در آزمون جامع شرکت می کنند:

- آزمون جامع در دو مرحله کتبی و مصاحبه علمی برگزار می شود؛ نسبت نمره آزمون کتبی به مصاحبه علمی ۶۰ به ۴۰ درصد است.
- آزمون کتبی به صورت متمرکز و در یک نوبت (ساعت ۱۳-۹) برگزار خواهد شد.
- نظر به تغییر منابع آزمون طلاب رشته تفسیر تطبیقی، لازم است مدیریت های محترم استانی در خصوص اطلاع رسانی و معرفی منابع اهتمام بیش از پیش را مبذول دارند.
- مصاحبه علمی، بر اساس منابع معرفی شده و توسط هیئت ارزیابی مرکب از ۳ نفر از اساتید منتخب مدیریت استان صورت می پذیرد.
- فرم ارزیابی اساتید ممتحن، در پیوست موجود است.
- مصاحبه علمی، پس از برگزاری آزمون کتبی تا حداکثر یک هفته و در مدیریت های استانی انجام می پذیرد و لازم است نتایج آن، پس از برگزاری به اداره کل سنجش و پذیرش اعلام شود.

ج) نکات تکمیلی:

۱. دفاع از رساله علمی منوط به قبولی در آزمون جامع است.
۲. نصاب قبولی (میانگین کتبی و مصاحبه علمی) آزمون جامع، نمره حداقل ۱۶ است و صرفاً تا پایان سنوات مجاز تحصیلی اعتبار دارد.

۳. طلبه در صورت عدم موفقیت در نخستین آزمون جامع، می تواند در سنوات مجاز تحصیل، حداکثر دو بار دیگر در آزمون شرکت کند. در صورتی که موفق نشود امتیاز لازم را به دست آورد؛ از ادامه تحصیل محروم می شود.

۵. شرح وظایف مدیریت استان

- ۵/۱. ارسال فایل اسامی متقاضیان، حداکثر تا یک هفته قبل از آزمون به اداره کل سنجش و پذیرش؛
- ۵/۲. تعیین فردی امین و واجد شرایط به عنوان مسئول برگزاری آزمون جامع از بین همکاران استان، اساتید و یا کادر مدارس استان و اعلام نام و مشخصات، حداکثر تا یک هفته قبل از آزمون به اداره کل سنجش و پذیرش؛
- ۵/۳. نظارت میدانی بر روند برگزاری آزمون جامع؛
- ۵/۴. ارسال اوراق پاسخنامه طلاب (حداکثر ۴۸ ساعت پس از برگزاری آزمون) به اداره کل سنجش و پذیرش، همراه با نظارت بر حفظ امنیت اوراق؛

تبصره: مسئولیت ارسال اوراق پاسخنامه طلاب میهمان، بر عهده مدیریت استان مقصد است.

۵/۵. تهیه و ارسال گزارش برگزاری آزمون؛

۵/۶. نظارت بر روند مصاحبه علمی از جمله ارائه منابع آزمون به اساتید ممتحن و ضبط کامل جلسه مصاحبه.

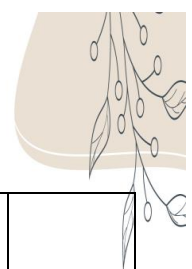
۶. شرح وظایف مسئول برگزاری آزمون

- ۶/۱. ایجاد محیطی مناسب و مطابق با استانداردهای آموزشی جهت برگزاری آزمون؛
- ۶/۲. اسکن همه صفحات پاسخنامه طلاب، با رعایت امنیت آن؛
- ۶/۳. تنظیم دقیق صورتجلسه و بسته بندی و تجمیع پاسخنامه های طلاب به تفکیک مدرسه و رشته بلافاصله پس از برگزاری آزمون.

۷. منابع آزمون جامع (مختص طلاب گروه ب)

منابع آزمون جامع هر رشته اعم از کتبی و مصاحبه علمی در جدول ذیل مشخص شده است:

رشته	آزمون	موضوع	منابع	محدوده
فقه خانواده	کتبی	فقه (نکاح)	مستمسک آیت الله حکیم؛ جلد ۱۴	فصل فی اولیاء عقد: از اول فصل تا اول مسأله ۱۱
			موسوعه آیت الله خوئی؛ جلد ۳۳	فصل فی اولیاء عقد: از اول مسأله ۱۳ تا اول مسأله ۱۸
			جواهر الکلام؛ جلد ۲۹	فصل الرابع فی اسباب التحريم - السبب الثالث المصاهره - از اول المقصد الثانی فی مسائل تحريم عین تا آخر

فصل فی محرّمات بالمصاهره: مساله ۲۸ و مسأله ۳۱ تا اول مسأله ۳۶	موسوعه آیت الله خوئی؛ جلد ۳۲			
الجهه الثانيه: فی اقسام استصحاب کلی: القسم الثاني و القسم الثالث	بحوث شهید صدر؛ جلد ۶ (تقریرات آیت الله شاهرودی)	اصول		
دوران الامر بین الأقل و الأكثر الارتباطیین تا اول فی دوران الأمر بین المطلق و المشروط	أنوار الهدایه فی التعلیقہ علی الکفایه امام خمینی (ره)؛ جلد ۲			
المطلب الثالث (اقسام الحائض و احکامها) تا اول المقصد الثاني فی الاستحاضه	طهارت امام خمینی (ره)؛ جلد ۱	فقه (طهارت)	مصاحبه علمی	
الكلام فی التعادل و التراجیح تا اول انقلاب النسبه	مصباح الاصول آیت الله خوئی؛ جلد ۲	اصول		

محدوده	منابع	موضوع	آزمون	رشته
اصالت وجود و اعتبار ماهیت، مادی و مجرد، وحدت تشکیکی حقیقت وجود	از آنجا که مباحث بر اساس سرفصل مصوب ابلاغی و در حیطه منابع مربوط به عنوان مذکور است؛ لذا طراحی سؤالات در همان محدوده بوده و پاسخ های مورد انتظار مطابق هریک از تقریرات اساتید و منابع مرتبط، قابل پذیرش می باشد.	مبانی هستی شناسی	کتابی	کلام اسلامی
براهین اثبات خدا، علم و قدرت	کشف المراد (مقصد ثالث تا سادس)	خداشناسی	مصاحبه علمی	
معاد جسمانی و روحانی		معاد		
عصمت و معجزه		راهنماشناسی		

محدوده	منابع	موضوع	آزمون	رشته
کل مشهد اول: امور عامه	شواهد الربوبیه	حکمت متعالیه (۱)	کتابی	حکمت متعالیه
کل مشهد دوم: وجود حق تعالی و خلق دنیا و آخرت		حکمت متعالیه (۲)		
کل مشهد سوم و چهارم: حقیقت معاد و حشر		حکمت متعالیه (۳)		
کل مشهد سوم: نفس	شواهد الربوبیه	حکمت متعالیه	مصاحبه علمی	

رشته	آزمون	موضوع	منابع	محدوده
تفسیر تطبیقی	کتابی	تفسیر روایی تطبیقی	تفسیر روایی جامع (مبانی، منابع و روش)؛ جلد اول (عبدالهادی مسعودی)	فصل اول (مبانی تفسیر روایی) فصل دوم (مبانی تفسیر روایی)
			التفسیر الاثری الجامع؛ جلد ۱ (انتشارات مؤسسه التمهید)	مقدمه کتاب از ابتدا تا ابتدای بحث آفات تفسیر
		تفسیر تطبیقی زن و خانواده در قرآن	تفسیر تطبیقی آیات بحث برانگیز مربوط به زنان (محمد حسن شیرزاد) (انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه)	دیدگاه‌های المنار، المیزان و من وحی القرآن در تفسیر آیات
		تفسیر تطبیقی آیات	تفسیر المیزان و روح المعانی آلوسی	<p>خداشناسی: تفسیر آیات ۲۱۰ بقره (ایمان خداوند) و ۵۴ اعراف (استوای خدا بر عرش) // نبوت: تفسیر آیات ۴۳ توبه و ۳۷ احزاب (شبهه عصمت پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله وسلم) // معاد: تفسیر آیات ۷۹ اسراء (مقام شفاعت پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم) و ۸ - ۶ زلزال (تجسم اعمال) // امامت: تفسیر آیه اولوالأمر؛ ۵۹ نساء (لزوم اطاعت از امام و عصمت امام) و اكمال؛ مائده: ۳ (امامت ائمه علیهم السلام) // مهدویت: آیات ۶ - ۴ قصص و ۸۲ و ۸۳ نمل (رخدادهای خارق العاده عصر ظهور)</p>
		مصاحبه علمی	<p>هدف از مصاحبه شفاهی: ارزیابی قدرت بیان و استدلال طلبه و توان مراجعه به منابع و آشنایی با منابع مرتبط با رساله است. زمانبندی: زمان مصاحبه حدود ۳۰ دقیقه که در محورهای ذیل توزیع می‌شود:</p> <p>أ. ارائه یک موضوع پژوهشی در ارتباط با مباحث دوره، همراه با نقد و استدلال. این ارائه می‌تواند مرتبط با عنوان رساله، مقاله یا تحقیق شخصی طلبه و یا مقاله ای که مطالعه کرده است، باشد. (۱۰ دقیقه)</p> <p>ب. گفتگو و پاسخگویی به سؤالات اساتید در باره مطالب مرتبط با رساله یا موضوع پژوهشی ارائه شده. (۱۵ دقیقه)</p> <p>ج. سؤالات عمومی درباره منابع رشته و... (۵ دقیقه).</p>	

محدوده	منابع	موضوع	آزمون	رشته
مقدمه کتاب التفسیر الاثری الجامع از ابتدا تا ابتدای بحث آفات تفسیر	التفسیر الاثری الجامع؛ جلد ۱ (انتشارات مؤسسه التمهید)	روش شناسی تفسیر اهل بیت (علیهم السلام)	کتابی	علوم و معارف قرآن
کل کتاب	تفسیر روایی جامع (مبانی، منابع و روش)؛ جلد ۱ و ۲ (عبدالهادی مسعودی)			
از ص ۲۸۶ (نقش مفسر در فهم متن) تا ص ۲۵۳ و ص ۳۸۵ (تقریر نصر حامد ابو زید از تاریخمندی قرآن) تا پایان صفحه ۴۰۴	نظریه تفسیر متن (احمد واعظی)	زبان قرآن و هرمنوتیک		
دیدگاه‌های المنار، المیزان و من وحی القرآن در تفسیر آیات	تفسیر تطبیقی آیات بحث برانگیز مربوط به زنان (محمد حسن شیرزاد) (انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه)	تفسیر تطبیقی زن و خانواده در قرآن		
<p>هدف از مصاحبه شفاهی: ارزیابی قدرت بیان و استدلال طلبه و توان مراجعه به منابع و آشنایی با منابع مرتبط با رساله است. زمانبندی: زمان مصاحبه حدود ۳۰ دقیقه که در محورهای ذیل توزیع می‌شود:</p> <p>أ. ارائه یک موضوع پژوهشی در ارتباط با مباحث دوره، همراه با نقد و استدلال. این ارائه می‌تواند مرتبط با عنوان رساله، مقاله یا تحقیق شخصی طلبه و یا مقاله ای که مطالعه کرده است، باشد. (۱۰ دقیقه)</p> <p>ب. گفتگو و پاسخگویی به سؤالات اساتید در باره مطالب مرتبط با رساله یا موضوع پژوهشی ارائه شده. (۱۵ دقیقه)</p> <p>ج. سؤالات عمومی درباره منابع رشته و... (۵ دقیقه).</p>			مصاحبه علمی	

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین